

	FACTSHEET
programma	Lerende Aanpak Cliëntondersteuning
Betrokken collega	Nicolette Damen (nicolette.damen@minvws.nl) Jeroen Meijerink (aj.meijerink@minvws.nl) Suzanne Verbree (ks.verbree@minvws.nl)
Korte omschrijving van het programma	<p>Looptijd: 2018-2022</p> <p>Doelstelling(en): De functie onafhankelijke cliëntondersteuning moet worden versterkt: er is daarvoor deze kabinetsperiode €55 miljoen extra beschikbaar. Het geld wordt ingezet voor een Lerende Aanpak Cliëntondersteuning¹</p> <p>Doelgroep(en):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programma richt zich in de eerste plaats op mensen die ondersteuning nodig hebben in het sociaal domein of een zorg- en ondersteuningsvraag hebben in de Wlz. • Daarbij geldt dat de functie in het algemeen moet worden versterkt, maar in het bijzonder voor kwetsbare doelgroepen, zoals: <ul style="list-style-type: none"> ○ ouderen die thuis wonen, met geen of zeer beperkt netwerk; ○ doelgroep van de maatschappelijke opvang; ○ jongeren met een licht verstandelijke beperking in de vormende jaren; ○ jongeren in de (zware) jeugdzorg met weinig tot geen netwerk, die in het bijzonder in de overgang naar volwassenheid ondersteuning kunnen gebruiken om keuzes te maken en vele zaken geregeld te krijgen. ○ Mensen met psychische kwetsbaarheid; ○ Mensen met een niet-westerse achtergrond. <p>Verwachte resultaten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meer inzicht in de behoefte aan cliëntondersteuning en meer inzicht in het al bestaande aanbod; 2. Meer bekendheid voor het gratis recht op cliëntondersteuning; 3. Beter vindbaar maken van cliëntondersteuning, door het om en bij 'de toegang' te organiseren; 4. Meer kwaliteit en deskundigheid van geboden cliëntondersteuning in het bijzonder om specifieke groepen te bedienen;
-	
Welke wet(ten) raakt het programma?	Wmo 2015 – Jeugdwet – WLZ – Zvw - Participatiewet.
Welke actoren zijn bij het programma betrokken	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenten als opdrachtgever voor cliëntondersteuning in hun gemeenten, we werken samen met de VNG om de functie door te ontwikkelen. • Cliëntenorganisaties o.a. Ieder(in), Nederlandse Patiëntenfederatie, MIND en Cliëntenoverleg Maatschappelijke Opvang COMO, Mantelzorg NL.

¹ Zie voor de opgave die de minister samen met de veldpartijen heeft geïdentificeerd:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/07/12/kamerbrief-over-inzet-extra-middelen-uit-regeerakkoord-voor-clientondersteuning>

	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbieders van cliëntondersteuning (Mee, Zorgbelang en informele cliëntondersteuners)
<p>Welke overlap kan er zijn in knelpunten die aan de orde komen?</p> <p>In het traject in vervolg op de evaluatie van de HLZ zullen deze knelpunten worden mee genomen. Geef aan welke knelpunten er in het programma worden meegenomen met eventueel een korte toelichting.</p> <p>Delete de knelpunten die niet relevant zijn/niet aan de orde komen.</p>	<p>Cliëntondersteuning kan voor de cliënt in alle onderstaande gevallen een bijdrage leveren doordat deze de cliënt helpt bij het formuleren van een ondersteuningsvraag, de cliënt helpt bij het organiseren van passende ondersteuning of als iemand al cliënt is van ondersteuning met de cliënt te reflecteren of deze ondersteuning (nog) passend is.</p> <p>Toegang:</p> <ul style="list-style-type: none"> • onduidelijkheid over welke toegang past bij de aanvraag van zorg en ondersteuning • bureaucratische/administratieve rompslomp voor cliënten • Lang wachten op (her)indicatie • Toegang tot pgb als financieringsvorm • Geen integrale benadering vanuit ondersteuningsbehoefte cliënt/schotten in de toegang <p>Kwaliteit en beschikbaarheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • geen continuïteit in de zorg • onvoldoende deskundigheid • overbelasting van mantelzorgers niet gesignaleerd • korte duur indicaties • De uitvoeringspraktijk is verkokerd, aanbodgericht en er wordt onvoldoende gekeken wat een burger echt nodig heeft <p>Coördinatie van zorg en de afstemming tussen verschillende actoren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onduidelijkheid waar de zorgvraag thuishoort • Afwentelgedrag • Van het kastje naar de muur • Hiaten • Zorgval • Onderbreking hulp bij overgang andere wetgeving of verhuizing (ook bij pgb's) <p>Informele zorg en cliëntondersteuning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • onvoldoende inspraak en ondersteuning • mantelzorgers worden niet altijd betrokken • geen onafhankelijke cliëntondersteuning
<p>Stand van zaken uitvoering. Indien van toepassing graag met vermelding van lokale/regionale activiteiten/pilots enz.</p>	<p>Per opgave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer inzicht in de behoefte aan cliëntondersteuning en meer inzicht in al het bestaande aanbod; <u>Stand van zaken:</u> dit voorjaar verschijnen onderzoeken naar vraag naar en aanbod van cliëntondersteuning. Movisie begeleidt Koplopergemeenten die bezig zijn met de een Koplopertraject (zie hieronder voor een toelichting). • Meer bekendheid voor het gratis recht op cliëntondersteuning; <u>Stand van zaken:</u> in 2019 zijn gemeenten en zorgkantoren gestart met een communicatieaanpak om de bekendheid van cliëntondersteuning te vergroten, maar vooral om te komen tot slimme doorverwijsstructuren. • Beter vindbaar maken, door het om en bij 'de toegang' te organiseren;

	<p><u>Stand van zaken</u>: In 2018 is een project Koplopers Cliëntondersteuning gestart. Doel van dit project is dat gemeenten de doorontwikkeling van de functie op lokaal niveau oppakken. Aan de eerste tranche hebben veertien gemeenten meegedaan. Inmiddels is de tweede tranche gestart. Weer zijn veertien gemeenten aan de slag gegaan². Movisie begeleidt dit traject en zorgt dat de leerervaringen breed beschikbaar komen.</p> <p>Binnenkort starten pilots met specifieke groepen of onderwerpen om de kennis van gemeenten en alle betrokken partijen te vergroten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer kwaliteit en deskundigheid van geboden cliëntondersteuning; <p><u>Stand van zaken</u>: De beroepsgroep is bezig met een programma om de deskundigheid van de beroepsgroep te vergroten.</p>
Bijeenkomsten die tot de zomer in het land zullen worden organiseren.	Niet van toepassing.
Opmerkingen	

² De eerste tranche koplopers zijn: Almelo; Almere; Amersfoort; Amsterdam; Den Haag; Deurne; Helmond; Maastricht; Meppel; Midden Groningen (Hoogezand-Sappemeer, Slochteren & Menterwolde); Meppel; Ommen/Hardenberg; Woerden; Stichtse Vecht; Zaanstad.
De huidige koplopers zijn: Alkmaar; Breda; De Wolden; Dordrecht; Gouda; Heeze-Leende; Oosterschelderegio; Putten; Regio Twente; Roosendaal; Teijlingen; Tilburg; Veldhoven; Voorst